

Sygn. akt I CSK 721/17

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa „M.. Leasing” spółki z o.o. w W.
przeciwko K.W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w W.

z dnia 27 kwietnia 2017 r., sygn. akt VI ACa .../16,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwany K.W. złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w W. z dnia 27 kwietnia 2017 r., oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 29 kwietnia 2015 r., wydanego w sprawie o zapłatę z powództwa „M.. Leasing” sp. z o.o.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Celem skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rola nie polega zatem na korygowaniu ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. W ramach tzw. przedsądu Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przyczyny te wskazują na występowanie kwestii istotnych dla interesu publicznego w sprawie, co uzasadnia przyjęcie skargi do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania jest oddzielną jednostką redakcyjną skargi kasacyjnej, uregulowaną w art. 398⁴ § 2 k.p.c. By spełnić to wymaganie konieczne jest pełne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z perspektywy powołanych w nim przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie wystarcza odwołać się do uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej, nawet jeżeli wskazano w nim tożsame argumenty (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16 - nie publ.). Wymaganie to uzasadnione jest okolicznością, że postanowienie w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania zapada podczas innego posiedzenia i w innym składzie niż rozpoznanie skargi kasacyjnej (art. 398¹⁰ zd. 2 k.p.c.).

W niniejszej skardze oparto się na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występuje następujące istotne zagadnienie prawne: *Czy wynikające z treści art. 488 § 2 k.c. uprawnienie jednej strony stosunku zobowiązaniowego do wstrzymania się ze spełnieniem swojego świadczenia do czasu zaoferowania mu przez drugą stronę świadczenia wzajemnego, daje podstawę do uznania, że wypełnienie weksla in blanco i przedstawienie go do zapłaty przez drugą stronę pozostaje w sprzeczności z zawartym przez strony porozumieniem wekslowym, zgodnie z którym wystawiony weksel in blanco miał zabezpieczać roszczenia strony uprawnionej wynikające z łączącej strony umowy.*

Prócz tego skarżący wiąże oczywistą zasadność skargi z faktem, że interpretacja spornego punktu 5.11 OWUL zgodna ze stanowiskiem pozwanego wynika jednoznacznie z jego treści oraz jest wzmocniona wykładnią celowościową, uwzględniającą racjonalne rozłożenie wzajemnych praw i obowiązków stron w ramach łączącej ich umowy, a tym samym przyświecającego im celu.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno w zasadzie spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. - zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 - nie publ.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 - nie publ.). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie

prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 - nie publ.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ.), a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez samego skarżącego stanowiska co do rozstrzygnięcia sprawy oraz przyczyn wadliwości zaskarżonego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.) Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku istnienia rozstrzygnięcia problemu - nie zaszły żadne okoliczności faktyczne uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w tym zakresie nie odpowiada powyższym wymaganiom. Zagadnienie przedstawione Sądowi Najwyższemu oparte jest na hipotezie, że art. 488 § 2 k.c. znajduje zastosowanie w sprawie. Jest to jednak jedynie opinia wyrażona przez pozwanego, niezwiązana z prawną podstawą orzekania w sprawie. Dodawanie własnych założeń do prawnej i faktycznej podstawy wydania rozstrzygnięcia nie spełnia warunków prawidłowo sformułowanego zagadnienia prawnego.

Z kolei dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 - nie publ.). Nie może budzić wątpliwości kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna

bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Nie wystarcza oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, jeżeli nie spowodowało ono wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym - jego zdaniem - Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Uzasadnienie tej przyczyny kasacyjnej w oczywisty sposób nie spełnia powyższych wymagań. Skarżący nie powołał przepisów prawa, które zostały naruszone na skutek błędnej - w jego ocenie interpretacji pkt 5.11 OWUL. Przede wszystkim zaś uzasadnienie wniosku w tym zakresie stanowi jedynie przedstawienie stanowiska skarżącego o słuszności własnej opinii i nie odzwierciedla nawet toku myślenia, który doprowadził do jej powstania. Skarżący nie usiłuje nawet wykazać, że błędna interpretacja punktu 5.11 OWUL jest dostrzegalna bez głębszego namysłu dla przeciętnego prawnika, wskazując jedynie na przekonanie, że jest dostrzegalna dla niego samego. Do wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej niezbędne jest natomiast precyzyjne opisanie uchybień sądów *meriti*, które do niej doprowadziły z powołaniem się na naruszone przepisy prawa, czego ewidentnie zabrakło w wywodach skarżącego.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.

jw

kc